

ONTVANGEN 07 JULI 2011

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

CDHO

2010/052

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Rijksuniversiteit Groningen
T.a.v. prof. dr. S. Poppema, voorzitter CvB
Postbus 72
9700 AB GRONINGEN

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
306242

Datum **06 JULI 2011**
Betreft Uw macrodoelmatigheidsaanvraag m.b.t. de wo-bacheloropleiding
International Business

Geachte heer Poppema,

Bij besluit van 20 oktober 2010, kenmerk 242362, heb ik, gelet op het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) d.d. 16 september 2010, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en de 'Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2009' (hierna: de Beleidsregel) besloten niet in te stemmen met uw voornemen d.d. 29 juni 2010 om de wo-bacheloropleiding International Business als bekostigde opleiding in Groningen te verzorgen.

U hebt bij brief van 25 november 2010, aangevuld bij brief van 24 februari 2011, bezwaar gemaakt tegen mijn besluit van 20 oktober 2010. In bezwaar hebt u alsnog een gemotiveerd beroep gedaan op de toepasselijkheid van voorwaarde c van artikel 4.1, eerste lid, van de Beleidsregel en hebt u nader onderbouwd waarom volgens u aan voorwaarden d en e van genoemd artikel is voldaan.

Ik heb de CDHO verzocht om aan mij een aanvullend advies uit te brengen met betrekking tot de vraag of met hetgeen u in uw aanvraag en in uw bezwaarschrift hebt aangevoerd wordt voldaan aan de voorwaarden c, d en e van genoemd artikel.

De CDHO heeft op 26 april 2011 een aanvullend advies uitgebracht. Dit advies treft u bijgaand aan. Ik heb geconstateerd dat dit advies zorgvuldig tot stand is gekomen.

Met dit besluit wijzig ik mijn besluit van 20 oktober 2010, kenmerk 242362. Het gewijzigde besluit luidt als volgt:

Besluit

Datum

Mede gelet op de adviezen van de CDHO d.d. 16 september 2010 en het aanvullend advies van de CDHO van 26 april 2011, het bepaalde in de WHW en de Beleidsregel heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen d.d. 29 juni 2010 om de wo-bacheloropleiding International Business als bekostigde opleiding in Groningen te verzorgen. Uw aanvraag voldoet aan de voorwaarden c en e, maar niet aan voorwaarde d van artikel 4.1, eerste lid, van de Beleidsregel. Nu uw aanvraag niet aan voorwaarde d voldoet, kan uw aanvraag niet worden ingewilligd.

Onze referentie
306242

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO van 16 september 2010 concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan voorwaarden a en b van de Beleidsregel. Anders dan de CDHO in haar advies van 26 april 2011 heeft uiteengezet ben ik van oordeel dat met hetgeen u in bezwaar hebt aangevoerd wordt voldaan aan voorwaarde c van artikel 4.1, eerste lid, van de Beleidsregel, aangezien het voornemen ziet op het verzorgen van een opleiding in een regio met erkende gebiedsspecifieke knelpunten of achterstandssituaties.

Ik volg de CDHO in het in haar advies van 26 april 2011 neergelegde oordeel dat niet wordt voldaan aan voorwaarde d van artikel 4.1, eerste lid, van de Beleidsregel. De overwegingen in het advies van de CDHO van 26 april 2011 leiden tot de conclusie dat niet is vast te stellen dat de verzelfstandiging van de bestaande afstudeervariant 'International Business & Management' niet tot bovenmatig nadelige effecten voor de landelijk beschikbare capaciteit en infrastructuur leidt.

Met de CDHO ben ik van oordeel dat wordt voldaan aan voorwaarde e van artikel 4.1, eerste lid, van de Beleidsregel.

Een afschrift van deze brief is gezonden naar DUO-Zoetermeer (afdeling bezwaar), de NVAO, de CDHO, de VSNU, DUO-Groningen en de IvHO.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Halbe Zijlstra.

Op grond van artikel 6:19 van de Algemene wet bestuursrecht hoeft u niet opnieuw bezwaar aan te tekenen. Het namens u tegen het besluit van 20 oktober 2010, kenmerk 242362, ingediende bezwaar wordt geacht mede gericht te zijn tegen dit besluit.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de staatssecretaris
Drs. H. Zijlstra
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte heer Zijlstra,

datum
26 april 2011

onderwerp
Nieuwe opleiding
Rijksuniversiteit Groningen
wo bachelor
International Business
te Groningen

ons kenmerk
2010/052

bijlagen
beoordelingskader

Op 30 juni 2010 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Rijksuniversiteit Groningen om de opleiding wo bachelor International Business als bekostigde opleiding te verzorgen te Groningen. Over dit voornemen heeft de commissie op 16 september advies uitgebracht dat heeft geleid tot uw besluit van 20 oktober 2010 en kenmerk 242362, om niet in te stemmen met het voornemen.

Met dagtekening 25 november 2010 en kenmerk ABJZ 10/14484 heeft de aanvrager schriftelijk pro forma bezwaar tegen uw besluit aangetekend. Aansluitend op dit pro forma bezwaar heeft de aanvrager op 24 februari 2011 en kenmerk ABJZ 11/02498 haar bezwaargronden aan u gezonden. De aanvrager heeft in haar bezwaar gronden aangevoerd die betrekking hebben op de voorwaarden c, d en e van de Beleidsregel. In verband daarmee heeft u op 11 maart 2011 de commissie verzocht om aanvullend advies m.b.t. de voorwaarden c, d en e.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u negatief t.a.v. voorwaarde c. Ten aanzien van voorwaarde d oordeelt de commissie dat deze een beletsel vormt. Voorwaarde e vormt geen beletsel.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009, verder te noemen de beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Het verzoek betreft de aanvullende onderbouwing die in bezwaar door de aanvrager is overgelegd n.a.v. het negatief besluit van de Staatssecretaris van OCW over de aanvraag ter zake de verzelfstandiging van de bestaande 3-jarige studievariant 'International Business & Management' van de opleiding wo-bachelor 'Bedrijfskunde' waarvan de aanvrager voornemens is deze om te vormen tot een nieuwe opleiding wo-bachelor met de naam 'International Business'. De aanvrager geeft in haar aanvraag aan dat het voornemen past binnen het voornemen om in het kader van het strategisch plan van de faculteit economie & bedrijfskunde van de universiteit om het aantal opleidingen bachelor wo-bachelor binnen die faculteit terug te brengen van acht naar vier. De voorgenomen opleiding wo-bachelor International Business zou daarvan deel uitmaken.

Aanvrager doet in bezwaar een onderbouwd beroep op voorwaarden c, d en e van de beleidsregel.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 2 van 4 **Motivering**

Beoordeling voorwaarde c Beleidsregel

Naar het oordeel van de commissie wordt niet voldaan aan voorwaarde c.

De aanvrager geeft aan dat sprake is van een landsdeel waarover bestuurlijke afspraken met de Minister zijn gemaakt. De aanvrager vermeldt ter onderbouwing daarvan dat zij een van de ondertekenaars is van het 'Akkoord van Groningen 2.0'. Het akkoord gaat in op het belang van de 'kennismetropool Groningen in Noord West Europa' en is op 29 juni 2009 aangeboden aan de toenmalige minister-president Balkenende die het belang van dit akkoord onderschreef. Daarnaast refereert de aanvrager aan het 'Sectorplan HBO Noord Nederland 2010 – 2015' (4-2 '10) dat is opgesteld door vier hbo-instellingen. Het sectorplan beoogt het HBO in Noord Nederland te positioneren als vliegwiel voor de (regionale) kenniseconomie. Het sectorplan heeft volgens de beschikbare informatie niet tot bestuurlijke afspraken geleid.

De commissie stelt vast dat de aanvrager geen door de minister ondertekend document heeft overgelegd waarmee het bestaan van bestuurlijke afspraken, zoals bedoeld in voorwaarde c, is aangetoond. De Commissie is ook niet op de hoogte van het bestaan van een dergelijk document.

De commissie is van oordeel dat het 'Akkoord van Groningen 2.0' en het 'Sectorplan HBO Noord Nederland 2010 – 2015' niet kunnen worden beschouwd als bestuurlijke afspraken zoals bedoeld in voorwaarde c van de beleidsregel.

Beoordeling voorwaarde d Beleidsregel

De commissie is van oordeel dat voorwaarde d een beletsel vormt voor het voornemen van de aanvrager.

De opleiding wo-bachelor Bedrijfskunde van de universiteit heeft de afgelopen jaren een groei doorgemaakt van 610 in 2006 tot 784 studenten in 2010. De studievariant 'International Business & Management' heeft daarbinnen een instroom van 90 studenten 2005 tot 330 studenten in 2009. Dit beeld komt overeen met de landelijke groeitrend voor vergelijkbare opleidingen ('International Business en 'International Business Administration'). De aanvrager wenst de jaarlijkse instroom d.m.v. van een fixus te willen maximeren op dit laatste aantal van 330 studenten per jaar.

Uit gegevens van het ROA, 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2014', blijkt dat als gevolg van de conjunctuur de werkgelegenheid van afgestudeerden met een opleiding wo-bachelor Bedrijfskunde is afgenomen en het perspectief op werk niet goed is, maar dat afgestudeerden redelijke kans maken op werk op het geëigende niveau en richting door de bredere inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

De aanvraag is afgestemd met negen zusterinstellingen. Uit deze afstemming zijn geen negatieve reacties naar voren gebracht.

De aanvrager geeft in overgelegde informatie aan dat de aanvraag past binnen een streven van de faculteit Economie en Bedrijfskunde om in het kader van een strategisch plan van de faculteit het aantal opleidingen wo-bachelor van de huidige acht terug te brengen tot vier. Het voorliggende voorstel voor een zelfstandige opleiding wo-bachelor International Business zou deel uitmaken van de nagestreefde vier wo-bacheloropleidingen.

Het is naar het oordeel van de commissie uit de overgelegde onderbouwing niet eenduidig vast te stellen waaruit de conversie van de opleidingen exact bestaat en per welke datum of in welke fasering de conversie zich voltrekt. Voor de commissie is op basis van de overgelegde documenten niet vast te stellen welke bestaande opgaan in de beoogde (ook nieuwe) toekomstige opleidingen en per welke datum de registratie in het croho van bestaande opleidingen daadwerkelijk wordt doorgehaald.

De commissie is derhalve van oordeel dat niet is vast te stellen dat verzelfstandiging van de bestaande afstudeervariant 'International Business & Management' niet tot substantiële

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 3 van 4 nadelige effecten voor de landelijk beschikbare capaciteit en infrastructuur leidt. Naar de opvatting van de commissie levert voorwaarde d derhalve bezwaren op voor realisatie van het voorliggende voornemen.

Beoordeling voorwaarde e Beleidsregel

De commissie is van oordeel dat de inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur in voldoende mate is verzekerd. In haar overwegingen heeft de commissie betrokken dat het onderwijs waaruit de opleiding voortkomt al bestaat waardoor de opleiding al bestaande onderwijs- en onderzoeksfaciliteiten kan benutten.

De opleiding kan daarbij gebruik maken van de al vanuit de huidige studievariant beschikbare netwerken en bestaande (internationale) samenwerkingsverbanden.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Mw. mr. R.G.K. Voss
vicevoorzitter

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 4 van 4 **Bijlage:**
Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4.1 van deze beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen ten minste voldoet aan één van de voorwaarden a, b of c en tevens aan de beide voorwaarden d en e.

Volgens voorwaarde a draagt de opleiding aantoonbaar bij aan de verdere ontwikkeling van de Nederlandse kennissamenleving doordat de opleiding tegemoet komt aan een door de Minister erkende behoefte aan nieuwe beroepen of aan door de Minister noodzakelijk geachte nieuwe ontwikkelingen, waaronder wetenschappelijke ontwikkelingen in innovatieve sectoren.

Volgens voorwaarde b draagt de opleiding aantoonbaar bij aan een andere dan onder a genoemde en door de Minister erkende behoefte op terreinen, waarvoor de Rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid op stelselniveau draagt.

Volgens voorwaarde c wordt de opleiding gevestigd in een landsdeel waarover bestuurlijke afspraken met de Minister zijn gemaakt om de kennisinfrastructuur aldaar te versterken, om daarmee gebiedsspecifieke knelpunten en achterstandssituaties te verminderen.

Op grond van voorwaarde d mag realisering van een opleiding op langere termijn niet leiden tot substantieel, of indien aan voorwaarde c is voldaan tot bovenmatig, nadelige effecten voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur op het desbetreffende onderwijs- en onderzoeksterrein.

Volgens voorwaarde e is de inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur voldoende verzekerd.